

ÅRSRAPPORT 1997

Incestsenteret i Rogaland

1997

Incestsenteret i Rogaland har med dette gleden av å sende ut årsrapporten for 1997. Som de foregående år har også 1997 vært et aktivt år med utfordringer, sorger og gleder. Antall nye brukere ser ut til å ha stabilisert seg de siste årene, og tilbudene vi har til brukere, pårørende og andre begynner å bli kjent.

Vi vil benytte denne anledningen til å takke alle dere som stiller opp på senterets arrangementer. Dere tar villig imot, og gir videre av deres egne erfaringer til dem som ikke har vært i kontakt med oss så lenge. Det er flott å se prinsippet om hjelp til selvhjelp satt ut i praksis.

Vi vil også få takke dere profesjonelle hjelpere som støtter oss i arbeidet. Til tider kan det være tungt og vanskelig å opprettholde gnisten, men den positivitet dere viser, gir oss styrke til videre innsats.

Sist, men ikke minst vil vi takke kommuner, fylkeskommune og stat for den økonomiske støtten dere gir oss. Uten deres bidrag hadde vi ikke kunnet drive noe incestsenter, og brukerne ville stått uten det tilbudet om støtte som finnes i dag.

Planene for det året som ligger foran oss er mange, men gjennomføringen er avhengig av de ressursene som står til disposisjon.

Definisjon

“ Incest er fysisk eller psykisk utnyttning av barn og unges seksuelle integritet, begått av noen de står i et avhengighetsforhold til”

Det er denne definisjonen vi har valgt å bruke i vårt arbeid på Incestsenteret. Dette betyr at vi trekker incestbegrepet langt utover det som er vanlig. Begrepet incest dekker vanligvis kun seksuelle overgrep begått av en person beslektet med offeret i en nedstigende linje.

Vi ser det derimot at personer som blir utsatt for seksuelle overgrep av andre enn den nære familie, ofte får like store skader. Med det som bakgrunn har vi valgt å bruke en videre definisjon av begrepet incest, enn det som er vanlig å bruke.

MÅL

Målgruppe

Voksne kvinner og menn som har vært utsatt for incest.

Mål og metode

1. Å bidra til at alle som har vært utsatt for seksuelle overgrep skal få et bedre liv ved å gi støtte og hjelp til de som ønsker det.
2. Å bekjempe incest og seksuelle overgrep ved å påvirke til forandring av de faktorer i samfunnet som er med på å opprettholde seksuelle overgrep mot barn.
3. Å synliggjøre den problematikken vi jobber med ved å drive opplysningsvirksomhet og forebyggende arbeid.

Motto

“Incestsenteret skal være et veksthus hvor vi oppnår personlig utvikling, og innsikt i oss selv, gjennom noe andre har sett. For å kunne oppnå dette er det viktig med trygghet og tillit.”

Kriterier

Incestsenteret i Rogaland drives etter prinsippet om "hjelp til selvhjelp". Dette betyr at de som har den daglige kontakten med brukerne, selv har vært for seksuelle overgrep som barn/ungdom. De incestutsatte som jobber på senteret skal ha bearbeidet sine vonde barndomsopplevelser, for bedre å kunne støtte brukerne.

Incestsenteret henvender seg i første rekke til voksne mennesker som har vært utsatt for seksuelle overgrep i sin fortid. Det hender allikevel at vi får henvendelser fra og angående barn som har vært utsatt for seksuelle overgrep, eller hvor det er mistanke om overgrep.

Når det gjelder hjelp til disse barna ligger det utenfor det kompetanseområdet som Incestsenteret har. De fleste av disse henvendelsene som gjelder eller omhandler barn er anonyme, og flere av dem er meldt til barnevern/politi før de tar kontakt med oss.

I tillegg til disse henvendelsene får vi en sjelden gang henvendelser fra barn som ønsker hjelp til å komme ut av en overgrepssituasjon. Siden dette ligger utenfor vårt kompetanseområde sender vi meldinger om disse videre til barnevern eller politi.

Utbredelse

Det finnes mange undersøkelser som sier noe om forekomsten av seksuelle overgrep, og disse undersøkelsene har kommet fram til veldig varierende tall. Den store variasjonen skyldes at det har vært brukt forskjellige definisjoner, og at man har brukt forskjellige metoder for innhenting av data.

I en omfattende undersøkelse foretatt i 1986 (Sætre, Holter og Jebsen) kom forskerne frem til en forekomst på 19% for jenter og 14% for gutter. I denne undersøkelsen har man inkludert engangstilfellene, og man har latt den undersøkte egen opplevelse av hendelsen avgjøre om det var et seksuelt overgrep eller ikke.

På oppdrag for Barne- og familiedepartementet utarbeidet psykologene Marte Førland og Svein Mossige en oversikt over forskningsbasert kunnskap om forebygging av seksuelt misbruk av barn i 1993. Disse gjennomgikk forekomstundersøkelser fra 1929 - 1986 og fant at rapportert forekomst varierte fra 6 - 62% når det gjaldt jenter, og fra 3 - 31% når det gjaldt gutter. Disse tallene kan forvirre enhver, og viser hvor stor forskjell det er på definisjoner og metoder for innhenting av data.

Gjennomgangen av undersøkelsene gir i seg selv ikke noe grunnlag for å fastslå hva forekomsten av seksuelle overgrep mot barn er. Marte Førland og Svein Mossige tror dog at utbredelsen av gjentatte, alvorlige overgrep mot barn i Norden ligger på omtrent 5%. Forfatterne konkluderer med at "... uansett forekomst av seksuelt misbruk av barn sies å være et folkehelseproblem".

Personal

I 1996 har vi hatt to fast ansatte; daglig leder i 50% stilling og miljøarbeider i 45% stilling.

I tillegg har vi hatt to ansatte som leder et av våre gruppetilbud. Disse har 10% stilling hver. Vi har hatt en frivillig medarbeider som jobbet 4 timer annenhver uke fram til april, da han sluttet. Den andre frivillige medarbeideren jobber 4 timer pr. uke. Dessuten har vi fått en vikar som trer inn i.f.m. sykdom, kurs og seminardeltakelse.

Det ble ansatt ny miljøarbeider fra 01.03. Vedkommende sa opp sin 01.09., og ny medarbeider er ansatt fra 01.01.98.

Personalgruppen har fått veiledning gjennom Rogaland Psykiatriske Sykehus. Daglig leder har fått veiledning hos Psykiatrisk ungdomsteam i Sandnes. Miljøarbeideren har fått veiledning ved Psykiatrisk poliklinikk i Sandnes.

Kompetanseutvikling

Incestsenterets personale har deltatt på følgende kurs/seminarer:

- 01. - 02. deltok miljøarbeideren på seminar om seksuelle overgrep i kirkelig sammenheng, på Sola.
- 03. - 05. okt. deltok daglig leder, miljøarbeideren, den frivillige og tidligere daglig leder på landskonferansen for incestsentrene i Norge, v/ Incestsenteret i Rogaland og Pilar-incestsenter, Drammen.
- 19 - 21. nov. deltok daglig leder på "konferanse om seksuelle overgrep mot barn, ny forskning og metodikk i samarbeid og etterforskning" v/ Nasjonalt ressurscenter for seksuelt misbrukte barn
- 26. nov. deltok daglig leder på seminar om "Psykososialt arbeidsmiljø" v/ Basissenteret i Sandnes.

målsettingen har vært å gi ut en egen dikt samlet i året som er gått, men det vil jobbes videre for å gi den ut i 1998. Gruppen har hatt opptil 6 deltakere.

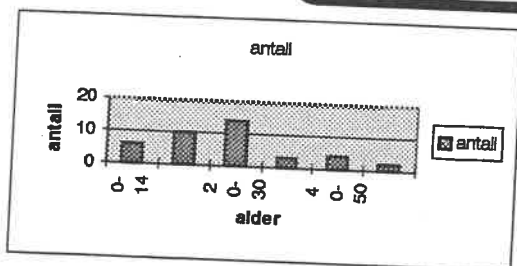
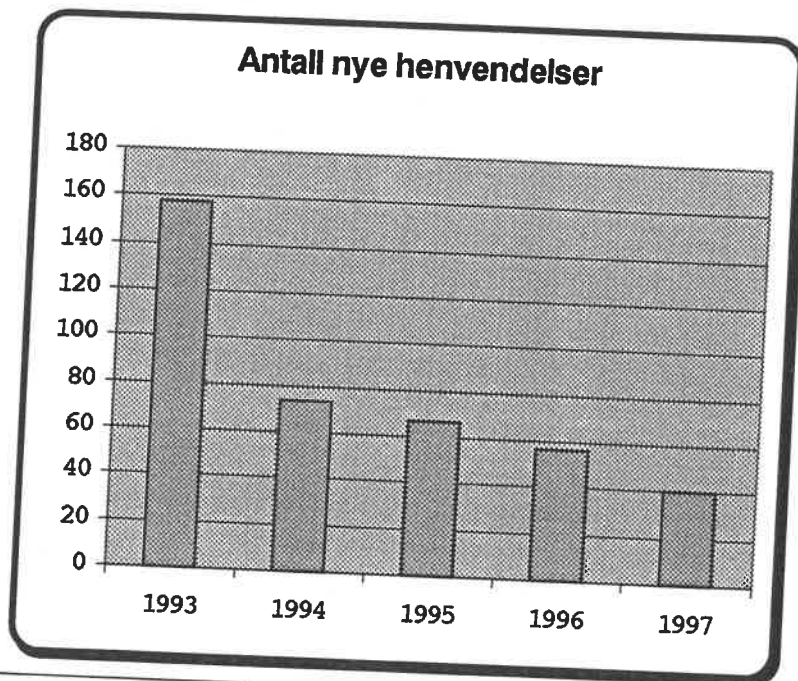
Partnergruppe for mannlige partnere til incestutsatte kvinner møtes en gang pr. måned, og tar opp aktuelle problemstillinger rundt det å være partner til en incestutsatt. Dette tilbudet har ikke vært benyttet i 1997, men det vil raskt kunne igangsettes dersom noen melder sitt behov for det.

Temakvelder har vi for brukere og interesserte en gang hver 2. måned. Her tar vi opp aktuelle temaer som brukerne selv ønsker.

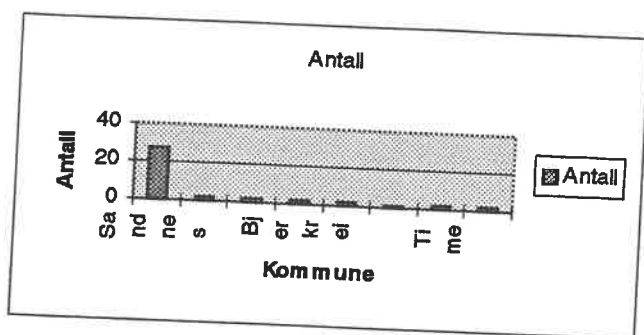
Opplysning, informasjon og foredrag gis på forespørsel fra ulike yrkesgrupper som kommer i kontakt med mennesker som har vært utsatt for seksuelle overgrep. Dessuten har vi foredrag for skoleklasser på ungdomsskole-, videregående- og høgskolenivå. I tillegg driver vi med informasjonsarbeid i ulike foreninger.

Nye henvendelser

Nye henvendelser omfatter i denne oversikten alle nye henvendelser til Incestsenteret, både pr. telefon og direkte oppmøte.

Antall nye henvendelser etter alder

Antall henvendelser etter kommune

I 1997 har vi hatt 40 nye henvendelser som gjelder barn og voksne som har vært utsatt for seksuelle overgrep. Av disse er det 14 som gjelder barn. Åtte barn/tenåringer har tatt kontakt selv, de resterende henvendelsene har vært fra pårørende eller fagpersonell som har hatt mistanke om misbruk. Alle har fått råd om å ta kontakt med rådgivningsgruppa for mishandlede/misbrukte barn i de respektive kommunene. I 1997 har vi sendt en melding om bekymring til barneverntjenesten. Incestsenteret har pr. dags dato ikke noe tilbud til barn som blir utsatt for seksuelle overgrep og som ønsker hjelp.

Av de henvendelsene vi mottar som gjelder voksne er det ca. 75% som ønsker å bli aktive brukere hos oss, og 25% som bare tar kontakt den ene gangen.

Brukergruppen skiftes ut til stadighet, og blant de aktive er det nå få som har hatt kontakt med oss over lengre tid enn et år. Dette ser vi på som en naturlig og sunn prosess, som bekrefter at brukerne utvikler seg. Vi har lagt opp til at brukerne ikke skal ha Incestsenteret som sitt hovednettverk, men bare som en liten del av det. Mange opplever at Incestsenteret har blitt en treningsarena for å gjenoppta sosial kontakt, og synes selv at dette gjør dem bedre rustet til å fungere i hverdagen.

I 1997 har vi hatt åpningstider mandag fra 10 - 20, tirsdag 12 - 21, onsdag og torsdag 12 - 20 og fredag 11 - 15 fram til medio oktober. Fra medio oktober har senteret hatt følgende åpningstider: mandag 09 - 19, tirsdag 09 - 18, onsdag 12 - 20 og torsdag 14 - 20. Fredag stengt.

Det er ca. 40 - 50 brukere som er aktive, og deltar jevnlig på de ulike tilbudene vi har. Disse mottar jevnlig brev med informasjon om våre tilbud, og et program over aktiviteter på senteret. Det er ytterligere 30-40 som ringer oss av og til alt fra et par ganger pr. år, til en gang annenhver måned. Dette er brukere som har hatt jevnlig kontakt med oss tidligere, men som ikke føler behov for så hyppig kontakt lenger.

Styret

Leder:	Helene Kyllesø
Nestleder:	Åge Kro
Styremedlem:	Berit Aase
Styremedlem	Helene Hanssen
Styremedlem	Sissel Meberg
Styremedlem	Kari Ø. Lea
Styremedlem	Lise Sæther

Daglig leder, Marcela Molina, er styrets sekretær og ivaretar kassererfunksjonen.

Funksjon

1. Påse at organisasjonen har en kvalifisert daglig leder, og at organisasjonen fungerer.
2. Motivere daglig leder og de ansatte til å oppnå resultater i forhold til målsettingen.
3. Delta i utarbeidelse og fastlegging av mål, strategier og verdinormer for organisasjonen. Likeledes se til at de tiltak styret bestemmer blir satt i verk.
4. Påse at informasjonssystemer, rutiner og beslutningsunderlag finnes, slik at lederen kan utføre sine oppgaver.
5. Tids- og situasjonsbestemte oppgaver i forhold til vekst, eventuelle aksjoner og krisetiltak.

Foredrag

I løpet av 1997 har vi holdt følgende foredrag:

13.11.97 Støttekontaktforeningen i Stavanger

I tillegg har vi hatt informasjonssamtaler med 10 elev- og studentgrupper som har hatt prosjekt om incest.

I løpet av 1997 har daglig leder hatt tre møter med representanter fra Sandnes kommune, og deltatt i ansvarsgruppe 3 ganger.

Lokaler

Incestsenteret i Rogaland har sine lokaler i Hatleveien 8 i Sandnes. Lokalene eies av Sandnes kommune, og Incestsenteret leier disse vederlagsfritt mot selv å dekke utgiftene til drift av eiendommen.

Siden åpningen i april 1993 har huset blitt betydelig oppusset. I 1995 ble det gjennomført ytterligere oppussing av 2.etg.

Huset i Hatleveien begynner etterhvert å fungere bra som lokaler, med de forskjellige bruksområder vi har. Satsingen på lokalene framover vil bli utvending oppussing, og opparbeiding av uteareal. Dette avhenger av om de økonomiske ressurser strekker til, og om det er det for tidlig å si noe om.

1998

Vi har nå gått inn i et nytt år som gir oss både nye muligheter og utfordringer. En av utfordringene, også i år, går ut på å få en oversikt over hvilke midler senteret vil få stilt til disposisjon i året som ligger foran. Ved begynnelsen av et nytt år, er det alltid vanskelig for oss å sette opp planer for fremtiden, siden det hele avhenger av de bevilgninger vi får.

Målene for 1998 blir å videreføre arbeidet med å kvalitetssikre organisasjonen, i forhold til økonomi og dokumentering av administrative rutiner. Incestsenteret vil også ta initiativ til interkommunalt samarbeid.

Mer enn noensinne er det en viktig oppgave å drive med informasjon og folkeopplysning.

Arbeidet med å bedre tilbudet til incestutsatte barn i Rogaland, sammen med offentlige instanser vil få prioritet.

MM17.02.98